

Co plyne z analýzy jednotlivých případů

Co nefunguje a mělo by se to řešit

Potřebné komunitní sociální služby nejsou na mnoha místech ČR dostupné.

Lidé se nemají kam obrátit, když chtějí změnit nevyhovujícího poskytovatele služby (pokud to nezvládnou sami nebo nemají rodinu). To vede k nejistotě, co se stane, když dosud fungující systém neformální podpory vypadne ze hry.

Lidé jsou nuceni využívat nevyhovující služby (zde výhradně pobytové), které neodpovídají jejich individuálním potřebám.

Veřejné prostředky jsou používány v rozporu se zákonem stanoveným účelem a principy: posilovat sociální začleňování lidí v souladu s individuálními potřebami, a to i když existují nástroje sociální práce umožňující individuální potřeby zjistit.

Využití peněz je neflexibilní – peníze se váží na služby a nenásledují člověka s jeho potřebami a přáními.

Peníze z veřejných zdrojů nejsou rozdělovány podle potřeb – někdo jich má víc, než potřebuje, zatímco jiným lidem zoufale chybí.

Peníze z veřejných zdrojů jsou používány na to, co lidé nechtějí a ani to nevede k naplnění účelu.

Ze zdrojů na sociální služby je dotováno školství, které není s to přizpůsobit se individuální potřebám studentů s postižením, zdravotnictví, které není dostupné v adekvátním rozsahu anebo kvalitě a služby zaměstnanosti.

Co funguje a mělo by se to využít

I lidem s těžkým postižením lze zajistit individualizovanou péči v běžném prostředí (tj. u nich doma) tam, kde je k dispozici koordinace péče.

Ten, kdo má neplacenou, neformální podporu, potřebuje méně peněz z veřejných rozpočtů na zajištění potřebné podpory.

Významnou roli v zajištění péče mohou hrát i jiné systémy – např. školský.

Rodiny umí najít efektivní řešení kombinující placenou a neplacenou pomoc, využití pomůcek a osobní pomoci apod. (Ale velmi laciná řešení mohou být riziková!)

Pro zajištění individuální podpory v každodenním životě lze využít i jiné formy placené podpory než sociální služby.

Výhody dobrého nastavení podpory

- Člověk má podporu podle individuálních potřeb a je sociálně začleněn
- Členové rodin mohou plnit své běžné role včetně udržení si práce

Otázka

Jak lze s vědomím předchozího využívat peníze z veřejných zdrojů tak, aby všichni měli tolik, kolik potřebují pro naplnění individuálních potřeb a sociální začlenění?

- Tlačit ostatní systémy (školství, zdravotnictví, zaměstnanost) k plnění svých úkolů (vzdělávat, uzdravovat, podporovat zaměstnanost) a spolupracovat s nimi
- Zohledňovat dostupnost přirozené, neformální (neplacené) podpory při alokaci veřejných zdrojů na zajištění péče a takto ušetřené peníze alokovat pro potřeby lidí s největší mírou potřebné podpory a bez rodiny (neformální podpory)
- Připustit, že rozpětí v individuálních rozpočtech může být velké (pár tisíc až desítky tisíc měsíčně)
- Používat pro alokaci zdrojů nástroje umožňující jemné rozlišení
- Dát lidem (rodinám) víc prostoru pro hledání kreativních řešení (účelná řešení s omezeným objemem peněz)
- A současně s tím kontrolovat použití peněz na individuální úrovni
- Kontrolovat, zda využití veřejných prostředků plní účel, tj. prostředky jsou využívány podle individuálních potřeb k sociálnímu začleňování lidí v nepříznivé sociální situaci
- Zvýšit flexibilitu využívání veřejných prostředků – vázat peníze na potřeby lidí nikoli na organizace (individualizace financování)
- Spojit prostředky na služby a pomůcky, protože kombinace opatření může vést k efektivnějšímu využití peněz
- Zrušit cenovou regulaci (včetně tzv. preventivních služeb)

Quip – Společnost pro změnu

Kancelář projektu: Studentská 3, 160 00 Praha 6

Tel.: +420 233 322 319 | info@kvalitavpraxi.cz | www.kvalitavpraxi.cz

květen 2011